

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ В СФЕРІ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я»**

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Шифр та назва спеціальності	053 «Психологія»
Назва освітньо-професійної програми	Клінічна психологія та психологічна допомога
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Кафедра	Педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	обов'язкова
Форма навчання	очна, заочна

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	Краснов Володимир Володимирович
Посада	завідувач кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	Доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор
Електронна адреса	ppmfp.nmapo@gmail.com
Телефон	044-205-49-86
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/pedahohiky-psykholohii-medychnoho-ta-farmatsevtychnoho-prava/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/480-krasnov-volodymyr-volodymyrovych#gsc.tab=0
Консультації	Вт. 13:00-14:00
Прізвище, ім'я, по батькові	Юрковська Лідія Геннадіївна
Посада	Старший викладач кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	-
Електронна адреса	postpostglossator@gmail.com
Телефон	044-205-49-86

Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/pedahohiky-psykholohii-medychnoho-ta-farmatsevychnoho-prava/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/484-yurkovska-lidiiia-hennadiivna#gsc.tab=0
Консультації	Вт. 13:00-14:00

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень в сфері психічного здоров'я» грає важливу роль для вивчення у даній ОПП. Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь щодо проведення прикладних досліджень в сфері психічного здоров'я.
Мета дисципліни	Отримання здобувачами вищої освіти системних знань з розвитку психології як самостійної науки, основними етапами становлення психології як науки; особливостями, вимогами та суперечностями сучасного етапу психологічних досліджень, провідними науковими парадигмами та дослідницькими стратегіями; мають знати та застосовувати базисні категорії сучасної психології; знати та переосмислювати існуючі та\або створювати (за потреби) нові теоретичні моделі та психологічні підходи до аналізу й інтерпретації одержаних результатів наукового дослідження.
Завдання дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. сформуванню у здобувачів вищої освіти здатність до розвитку дослідницького мислення та наукової творчості; 2. озброїти здобувачів вищої освіти знаннями про інтеграції теоретичних знань і практичних навичок задля формування міння застосовувати їх в ході дослідницької роботи; 3. ознайомити здобувачів вищої освіти щодо особливостей, вимог та суперечностей сучасного етапу психологічних досліджень, щодо провідних наукових парадигм та дослідницьких стратегій; 4. формування практичних навичок планування, організації та проведення науково-психологічного дослідження; 5. формування практичних навичок аналізу, інтерпретації та оформлення наукового дослідження; 6. формування практичних навичок написання наукових статей та тез виступу на науковій конференції; 7. формування практичних навичок побудови наукової доповіді за результатами проведеного дослідження.
Пререквізити	Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Методика викладання» та інші дисципліни гуманітарного профілю, які здобувачі вищої освіти опанували на етапах здобуття бакалаврату.
Постреквізити	Дана дисципліна є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Психологія педагогічної діяльності (вища школа / педагогічна майстерність)».
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень в сфері психічного здоров'я» дозволяє набутти здобувачам вищої освіти наступних компетентностей: Загальні компетентності: ЗК1 «здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях». ЗК2 «здатність розуміння предметної галузі та розуміння професії, особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності».

ЗК3 «Здатність проведення досліджень на відповідному рівні».

ЗК5 «Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел».

ЗК6 «Здатність приймати обґрунтовані рішення».

ЗК7 «Здатність генерувати нові ідеї (креативність)».

ЗК8 «Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії».

ЗК9 «Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети».

ЗК10 «Здатність до системного, абстрактного і креативного мислення у процесі аналізу та синтезу інформації».

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1 «Орієнтованість на оволодіння сучасними науково обґрунтованими знаннями в галузі психічного здоров'я. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем клінічної психологічної науки та/або практики. Уміння шукати достовірну інформацію, спиратися на дані наукових досліджень, здатність до критичного аналізу. Готовність до опрацювання значної кількості джерел Здатність працювати у міжнародному контексті».

СК2 «Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань, а також до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку».

СК3 «Здатність обирати й застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики й техніки практичної діяльності».

СК4 «Здатність збирати інформацію про пацієнта та вибору оптимальних методів проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для виявлення феноменологічних проявів його стану, визначення реєстр-синдрому та інтерпретації цих результатів для встановлення клінічного діагнозу та/або пато психологічного заключення».

СК5 «Здатність відповідально та свідомо застосовувати фахові знання та навички в практичних ситуаціях, а саме: здійснювати практичну діяльність (психодіагностичну, психоед'юкаційну, психогігієнічну, психопрофілактичну, консультаційну, тренінгову, психокорекційну, психологічний супровід) з використанням науково верифікованих методів та технік».

СК6 «Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення в сфері клінічної психології».

СК7 «Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. Здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною та іноземною мовами. Здатність представляти складну інформацію в зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну лексику та методи, ефективно використовувати навички риторики. Готовність до консультацій з фахівцями та емпіричної перевірки даних в ході прийняття рішень».

СК8 «Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), опановувати і практично використовувати методи психологічного та психотерапевтичного впливу, психологічних інтервенцій, а також проводити психологічну реабілітацію із застосуванням спеціальних методик з метою відновлення стану здоров'я пацієнта при соматичних, психічних, поведінкових та психосоматичних розладах, профілактики їх рецидивування (декомпенсації)».

	<p>СК9 «Готовність організувати роботу колективу в розв'язанні актуальних проблем клінічної психології. Здатність працювати у великій групі, розуміючи відповідальність за результати роботи, а також беручи до уваги бюджетні витрати та персональні зобов'язання. Здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів, а також мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей».</p> <p>СК10 «Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. Здатність адекватно реагувати на нові ситуації в професійній діяльності. Вміння ефективно поводитися в практичних ситуаціях».</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС, 90 годин.</p> <p>Для очної (денної) форми навчання: аудиторних 44 години, самостійна робота 46 годин.</p> <p>Для заочної форми навчання: аудиторних 14 годин, самостійна робота 76 годин.</p>
Форма підсумкового контролю	Залік
Строки викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 1 семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

Змістовий блок 1. . Методологія психології – самостійна галузь наукового пізнання

1.1.	Психологія як наукова дисципліна.
1.2.	Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання.

Змістовий блок 2. Планування та проведення наукового дослідження

2.1.	Наукова проблема. Структура наукового дослідження.
2.2.	Методика вивчення літератури. Теоретична модель дослідження.
2.3.	Класифікація методів психології.
2.4.	Основи науково-психологічних досліджень.
2.5.	Аналіз та інтерпретація отриманих результатів дослідження.
2.6.	Використання комп'ютерних технологій у наукових дослідженнях.

Змістовий блок 3. Впровадження результатів наукового дослідження

3.1.	Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження.
3.2.	Наукова доповідь за результатами проведеного дослідження.
3.3.	Магістерське дослідження.

Самостійна робота здобувача освіти

№ з/п	Зміст самостійної роботи
-------	--------------------------

1.	Визначити поняття і функції науки.
2.	Виділити об'єкт і предмет дослідження психології.
3.	Визначити цілі і завдання психології.
4.	Визначити предмет методології.
5.	Охарактеризувати принципи сучасної психології.
6.	Проаналізувати актуальність вивчення методології.
7.	Проаналізувати наукову та побутову проблеми: основні характеристики.
8.	Охарактеризувати формулювання теми наукового дослідження.
9.	Виділити структуру наукового дослідження.
10.	Визначити планування та проведення наукового дослідження.
11.	Охарактеризувати підбір та аналіз літератури з проблеми дослідження.
12.	Охарактеризувати теоретичний аналіз проблеми дослідження.
13.	Охарактеризувати проблему побудови теоретичної авторської моделі.
14.	Охарактеризувати методи пояснювальної психології.
15.	Охарактеризувати методи описової психології.
16.	Охарактеризувати методи практичної психології: психологічна консультація; психокорекція; психотерапія; психотренінг.
17.	Проаналізувати розробку програми дослідження.
18.	Охарактеризувати збір даних необхідних для підтвердження гіпотези.
19.	Охарактеризувати аналіз зібраного матеріалу.
20.	Охарактеризувати перевірку результатів на достовірність.
21.	Охарактеризувати інтерпретацію результатів дослідження.
22.	Охарактеризувати висновки і практичні рекомендації.
23.	Визначити кількісні та якісні методи інтерпретації даних наукових досліджень.
24.	Виділити підбір методів математичної статистики.
25.	Охарактеризувати кількісний аналіз результатів дослідження.
26.	Охарактеризувати якісний (інтерпретація) аналіз результатів дослідження.
27.	Визначити наочно-графічне представлення результатів проведеного дослідження.
28.	Охарактеризувати використання комп'ютерних технологій на різних етапах наукового дослідження.
29.	Охарактеризувати використання комп'ютерних технологій на етапі обробці даних дослідження.
30.	Визначити наукова публікація: поняття, функції, основні види.
31.	Визначити наукова монографія, наукова стаття, тези.
32.	Визначити методику підготовки та оформлення публікацій.

33.	Охарактеризувати науковий стиль доповідача.
34.	Охарактеризувати підготовку та вимоги до доповідей.
35.	Визначити представлення результатів наукового дослідження.
36.	Охарактеризувати вибір теми та планування магістерського дослідження.
37.	Визначити вимоги до написання теоретичної частини праці.
38.	Визначити вимоги до написання емпіричної частини праці.
39.	Охарактеризувати оформлення магістерської праці.
40.	Охарактеризувати захист магістерського дослідження.

Самостійна робота являється елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни, затверджується кафедрою, підлягає щорічному перегляду з метою дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Список завдань надається здобувачам на першому занятті з певної теми. Самостійна робота з дисципліни виконується у формі вирішення задач. Для здобувачів заочної форми навчання перевіркою підготовки в міжсесійний період являється контрольна робота (індивідуальна залікова робота). Усі завдання самостійної роботи мають бути виконані та здані (надіслані) викладачеві за день до проведення залікового заняття. Розмір шкали ЄКТС за навчальною дисципліною дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання	<p>На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.</p> <p>На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.</p> <p>Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.</p>
--	--

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів);
- практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії;
- навчально-наукова проектна робота у форматі індивідуальної та командної роботи.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Гуроров О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. Дубчак Г.М. Бочелюк, В., Бочелюк В. Методика та організація наукових досліджень з психології Центр навчальної літератури, 2019. 360.
4. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Окремі юридичні проблеми збереження здоров'я в освітньому процесі / В. В. Краснов, Л. Г. Юрковська // Дискурс здоров'я в освіті: філософія, педагогіка, антропологія, психологія: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 120 річниці з дня народження М. О. Бернштейна (16-17 вересня 2016 р.). – Вінниця, 2016. – с. 60-62.
5. Краснов В.В. Костюк О.І. Ризики погіршення здоров'я нації під впливом стресів воєнного часу в Україні. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю. 21 жовтня 2022 р. МОЗ України Київ, НУОЗ України імені П. Л. Шупика, 2022.
6. Краснов В.В., Костюк О.І., Уваркіна О.В., Ангелова С.О. Психолого-педагогічні аспекти підготовки лікарів з використанням симуляційних технологій / В. В. Краснов, О. І. Костюк, О. В. Уваркіна, С. О. Ангелова // Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2016: матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (13 жовтня 2016 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2016. – с.12-14.

7. Медведєв В.Є., Мечев Д.С., Бабій Я.С., Краснов В.В. Зауваження стосовно типового положення про безперервний професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів, закладів післядипломної освіти та медичних університетів України. // Променева діагностика, променева терапія.- Київ: 2013.- № 1-2/2013.- С. 71-72.
8. Сватенкова Т. І., Тимошенко О. А. Методологічні та теоретичні проблеми психології: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 143 с.
9. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.- метод. посіб. / О. Л. Туриніна. Київ: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. 206 с.
10. Уваркіна О. В., Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Сучасні проблеми інформатизації медичного навчання: педагогічний аспект / О. В. Уваркіна, В. В. Краснов, Л. Г. Юрковська // Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2016: матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (13 жовтня 2016 року, м. Запоріжжя) – Запоріжжя, 2016. – с. 163-165.
11. Фурман А. В. Ідея та зміст професійного методологування. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 378 с.
12. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.
13. Юрковська Л.Г. Інноваційні педагогічні технології підготовки правоохоронців у галузі взаємодії з органами самоорганізації населення // Інноваційні технології підготовки правоохоронців [Текст]: матеріали всеукр. Наук.-метод. Конф. (Київ, 22 квітня 2011 р.) – К.: Нац. акад. внутр. справ. – 2011.

Допоміжна література

1. Белей М. Д. Деякі методичні аспекти використання контент-аналізу в процесі психологічних досліджень Методичні рекомендації Івано-Франківськ: ПП Бойчук А.Б. 2017. 54 с.
2. Ганін В.І., Ганіа Н.В., Гурова К.Д. Методологія соціально-економічного дослідження.: Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2014. 224 с.
3. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2015. 124 с.
4. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого: підруч. для науковця. К.: Навчально-методичний центр «Консорціум з удосконалення освіти в Україні», 2016. 302 с.
5. Тогочинський О. М., Дрижак В. В. Практикум з курсу: «Основи наукових досліджень» : навч.-метод. посіб. Чернігів : Академія ДПтС, 2019. 181 с.

Інформаційні ресурси

- <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
- <http://library.law.yale.edu/> – Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету;
- <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;

- <https://www.nuozu.edu.ua/#gsc.tab=0> – офіційний сайт Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика;
- <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
- <https://moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
- <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
- <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Загальна схема оцінювання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/іспит	
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування	Бали нараховуються наступним чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою (для галузі знань 22 Охорона здоров'я 200-бальною шкалою). Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, що виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
75-81	C	Задовільно			
68-74	D				
61-67	E	Незадовільно з можливістю повторного складання			
35-60	FX				

1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано	знань здобувачів очної (денної) форми навчання складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 75 балів, і рейтингу з атестації – 25 балів. Для здобувачів заочної форми навчання відповідно – з рейтингу навчальної роботи – 50 балів, і рейтингу з атестації – 50 балів.
------	---	--	---------------	--

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.